

SINTEZA OBIECȚIILOR ȘI PROPUNERILOR SUPLIMENTARĂ
la proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative

Nr.	Organul competent	Conținutul obiecției/propunerii	Opinia Ministerului Justiției
1.	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	<p>1. La Codul Penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002: Art.96 alin. (2) - sintagma „a renunțat la copil sau continuă să se eschiveze de la educarea lui” se substituie cu sintagma „refuză să-și exercite drepturile și obligațiile părintești”:</p> <p>2. La Legea cu privire la probațiune nr. 8-XVI din 14 februarie 2008: Art.2⁷ - urmează de menționat care specialist sau autoritate va realiza procedurile de evaluare inițială, evaluare complexă și evaluare finală pentru acordarea asistenței și consilierii;</p> <p>Art.2⁸ alin. (4) lit. c) - se va expune în următoarea redacție: „c) acordarea suportului pentru plasament în servicii sociale;”.</p> <p>Art. 21 alin. (3)- urmează de completat după „conform Legii” cu sintagma „nr. 355-XVI din 23.12.2005” iar după cuvintele „în sectorul bugetar” de completat cu sintagma „Legii nr. 48 din 22.03.2012 privind sistemul de salarizare al funcționarilor publici”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. În conformitate cu Legea nr. 8 din 14 februarie 2008, orice acțiune de asistență, consiliere sau evaluare se efectuează de către consilierul de probațiune.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Proiectul de lege face trimitere nu doar la legile menționate în avizul Ministerului Muncii, protecției Sociale și Familiei, ci și la „alte acte normative” ce pot cuprinde în sfera sa de aplicare sistemul de salarizare a personalului probațiunii.</p>

2.	Ministerul Economiei	<p>La Art. III și Art. IV din proiect, se propune completarea Codului de executare al Republicii Moldova un nou art. 271¹ și Legea nr. 8 din 14.02.2008 cu privire la probațiune cu un nou art. 2¹⁰, prin care se propune instituirea monitorizării electronice a persoanelor liberate de pedeapsa penală, prin mijloace electronice. Astfel, potrivit Notei informative, condamnații vor purta brățări și emițătoare, care datorită tehnologiilor GPS, vor semnaliza centrului de monitorizare încălcarea zonelor permissive pentru aflare a acestora. Norma propusă la proiect nu este argumentată, deoarece cadrul legal prevede următoarele.</p> <p>Potrivit art. 53 al Codului Penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) minorilor; b) tragerii la răspundere contravențională; c) renunțării de bună voie la săvârșirea infracțiunii; d) căinței active; e) schimbării situației; f) liberării condiționate; g) prescripției de tragere la răspundere penală. <p>Potrivit art.54, 55 din Codul Penal, consecințele liberării de pedeapsă penală presupune aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ, prevăzute la art.104 din CP pentru minori, iar pentru persoanele liberate de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională – se aplică sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în mărime de pînă la 150 unități convenționale sau arest contravențional de pînă la 30 de zile. Totodată, art.89 din Codul Penal expune noțiunea și categoriile liberării de pedeapsa penală.</p> <p>Astfel, potrivit alin.(1) din art.89, prin liberare de pedeapsa penală se înțelege eliberarea persoanei care a săvârșit o infracțiune de la executarea reală, parțială sau totală, a pedepsei penale pronunțate prin hotărîre a instanței de judecată.</p> <p>(2) Liberarea de pedeapsa penală se efectuează prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei; b) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen; c) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă; 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Liberarea de pedeapsă penală conform art. 89 din Codul Penal nu scutește persoana de răspundere penală conform art. 53 din Codul Penal. Mai mult decit atit, pedeapsa penală face parte din răspunderea penală și în modul corespunzător liberarea, de facto, de la executarea pedepsei penale, nu înlătură survenirea efectelor juridice a răspunderii penale (ex. antecedentul penal). Iar controlul si supravegherea persoanelor liberate de pedeapsa penală ii revine Oficiului central de probatiune conform legislației in vigoare.</p>
----	----------------------	--	---

- d) liberarea de pedeapsă a minorilor;
 - e) liberarea de pedeapsă datorită schimbării situației;
 - f) liberarea de la executarea pedepsei a persoanelor grav bolnave;
 - g) amânarea executării pedepsei pentru femei gravide și femei care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani.
- Pentru toate cazurile enunțate, controlul asupra comportării celor liberați de pedeapsă penală îl exercită organele competente.

Este de menționat, că conform Notei Informative, cheltuielile necesare pentru aflarea în detenție constituie 116 lei/zi pentru fiecare deținut, iar o zi de libertate, supravegheată electronic ar însemna 50 de lei. Prin avizul Ministerului Economiei nr. 11-2719 din 08.05.2014 deja s-a menționat despre faptul, că această argumentare este *neîntemeiată*, deoarece potrivit cadrului legal, categoria persoanelor liberate de pedeapsă penală nu sunt deținute în instituțiile penitenciare și respectiv, acestea nu necesită cheltuieli pentru întreținerea în penitenciar.

Suplimentar remarcăm că, instituirea monitorizării electronice a persoanelor liberate de pedeapsa penală, este inutilă și atrage cheltuieli financiare pentru crearea a 4 centre de monitorizare, procurarea unui server și a dispozitivelor necesare în acest sens din contul mijloacelor bugetului de stat, care sunt nejustificate și neargumentate sub aspectul fundamentării economico-financiare în Nota informativă alăturată la proiect.

Totodată, o astfel de măsură poartă un caracter de tratare degradantă, care

Nu se acceptă.

Nota informativă, în baza propunerii Ministerului Economiei, a fost modificată și argumentată suplimentar în partea ce ține de cheltuielile financiare de implementare a monitorizării electronice.

Totodată, este de menționat faptul că liberarea de pedeapsă penală este o sancțiune alternativă celei privative de libertate. Astfel, sancțiunile alternative neprivative de libertate nu pot fi executate în mod normal atît timp cît nu există un mecanism eficient de control asupra interdicțiilor puse persoanelor trase la răspundere penală dar liberate de pedeapsa penală.

Nu se acceptă.

		<p>ca rezultat poate avea consecințe negative asupra integrității psihice a acestor persoane, fapt inadmisibil într-un stat de drept.</p> <p>În acest sens comunicăm, că potrivit art.3 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, precum și art.24 din Constituția Republicii Moldova, nimeni nu poate fi supus tratamentelor inumane ori <i>degradante</i>.</p> <p>De asemenea, potrivit art.54 din Constituție, în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului, iar potrivit art.16 și 24 din Constituție, respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului, acesta garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritate fizică și <i>psihică</i>.</p> <p>În acest context, se propune excluderea art. 2711 din Codul de executare al Republicii Moldova și art. 2¹⁰ din Legea nr. 8 din 14.02.2008 cu privire la probațiune propuse la Art. III și Art. IV din proiect.</p>	<p>Monitorizarea electronică nu intră în sfera de aplicare a art. 3 CEDO. Cu atât mai mult, practica CEDO nu are precedente judiciare privind monitorizarea electronică iar în cadrul statelor care sunt părți ale Convenției de apărare a drepturilor omului și libertăților fundamentale, se practică pe larg conceptul de monitorizare electronică (ex. Norvegia, Germania, Franța etc.).</p>
--	--	---	--

MINISTRU

Vladimir GROSU